

Oikealle uralle!

OPINTO-OPAS 2007–2008

Lahden ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysalan laitos

Sosiaali- ja terveysalan erikoistumisopinnot

**TYÖYHTEISÖN JOHTAMINEN JA KEHITTÄMINEN
SOSIAALI- JA TERVEYSALALLA**

Fysioterapian, hoitotyön ja sosiaalialan erikoistumisopinnot

TYÖYHTEISÖN JOHTAMINEN JA KEHITTÄMINEN SOSIAALI- JA TERVEYSALALLA 60 OP

Työyhteisön johtaminen ja kehittäminen sosiaali- ja terveysalalla 60 op erikoistumisopinnoton tavoitteena on antaa valmiuksia johtamis- ja kehittämistehtäviin sosiaali- ja terveysalan muuttuvissa toimintaympäristöissä. Tavoitteena on antaa valmiuksia sosiaali- ja terveysalan lähityönjohdon johtamis- ja työkäytäntöjen jatkuvaan ja reaaliaikaiseen kehittämiseen, jatkuvaan muutokseen vastaamiseen sekä työntekijän ja työyhteisöjen oppimisen ja osaamisen kehittämiseen. Opintojen tavoitteena on myös saada valmiuksia erilaisten projektien ja hankkeiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Työyhteisön johtamisen ja kehittämisen erikoistumisopinnoton opetussuunnitelmaan sisältyy merkittävänä osana työelämän kehittämishankkeet ja niiden johtaminen. Opinto-ohjelmaan sisältyy 30 opintopistettä hallintotieteen opintoja, joiden suunnittelusta ja toteutuksen organisoinnista vastaa Tampereen yliopiston johtamistieteiden laitos. Kyseiset opinnot hyväksytään Tampereen yliopiston johtamistieteiden laitoksella opintoihin erillisen sopimuksen mukaisesti.

Ammatillisen tutkinnon ja työelämäkokemuksen kautta saavutettua asiantuntijuutta ja ammatillista osaamista syvennetään omien johtamisvalmiuksien kehittämisellä, hallintotieteen opintokokonaisuudella sekä sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöt ja johtaminen -opintokokonaisuudella. Projektien hallinta- ja johtamisvalmiuksia kehitetään suunnittelemalla, toteuttamalla ja raportoimalla työelämän projektimuotoinen kehittämishanke.

Sosiaali- ja terveysalan erikoistumisopinnoton rakenne

Työyhteisön johtaminen ja kehittäminen sosiaali- ja terveysalalla	Σ
OMIEN JOHTAMISVALMIUKSIEN KEHITTÄMINEN 9 OP	9
08OAJOH05 Oman osaamisen ja johtajuuden kehittäminen	5
08TYÖ05 Työyhteisössä toimiminen	4
AMMATILLISET / TÄYDENTÄVÄT OPINNOT 30 OP	30
08JOR-ORG05 Johdatus organisaatioteoriaan ja johtamiseen 5 op	
08SUO-EU05 Suomen julkinen hallintojärjestelmä ja EU:n hallinto 4op	
08STRA05 Strateginen ajattelu ja johtaminen 6op	
08ORG-ANA05 Organisaatioanalyysi ja organisaation kehittäminen 6op	
08HENOH05 Henkilöstön johtaminen 6op	
08TAL-AJA05 Taloudellinen ajattelu sosiaali- ja terveydenhuollossa 3 op	
JOHTAMINEN SOSIAALI- JA TERVEYSALALLA 21 OP	21
08ST-TOIM05 Sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöt ja johtaminen	
08ERI-PRO05 Erikoistumistyö	
ERIKOISTUMISOPINNOT YHTEENSÄ 60 OP	60

OMIEN JOHTAMISVALMIUKSIEN KEHITTÄMINEN 9 OP

08OAJOH05 OSAAMISEN JA JOHTAJUUDEN KEHITTÄMINEN 5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija tiedostaa oman oppimisen lähtökohdat sekä kehittyä oppimisensa suunnittelussa ja arvioinnissa. Opiskelija harjaantuu refleктоimaan omaa toimintaansa ja työkäytäntöjään. Opiskelija ymmärtää ihmisen johtamisen merkityksen organisaation tuloksellisuuden kannalta. Opiskelija perehtyy erilaisiin johtamisteorioihin ja niiden ihmiskäsitykseen.

- tuutorointi
- verkko-opetus oppimisympäristönä
- oman oppimisen reflektointi
- johtajuus, johtamistyyli ja niiden ihmiskäsitys
- itsensä ja ihmisten johtaminen
- näyteportfolio

Suoritustapa ja arviointi

- kontaktiopetus, workshop-työskentely, verkko-opetus
- luentopäiväkirja
- kirjallinen portfolio.

Hyväksytty / hylätty.

Opiskelumateriaali

Kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin

0808TYÖ05 TYÖYHTEISÖSSÄ TOIMIMINEN 4 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelijalle kehittyä näkemys terveestä ja toimivasta työyhteisöstä ja siihen vaikuttavista tekijöistä, ja hän saa esimiestyössä tarvittavia kehittämisvalmiuksia. Opiskelija perehtyy työyhteisön toimivuuden perusedellytyksiin, johtajalta vaadittaviin taitoihin ja ominaisuuksiin, yksilön ja yhteisön kehittymiseen ja hyvinvointiin sekä johtamisviestintään ja vuorovaikutusjohtamiseen. Opiskelija sisäistää ihmisten johtamisen merkityksen asiantuntijatyöyhteisön työhyvinvointitekijänä. Opiskelija perehtyy arvojen ja johtamisen etiikan merkityksiin työyhteisön toiminnassa ja osaa kykeä ne luontevalla tavalla toiminnan kehittämiseen. Hän tuntee arvojohtamisen periaatteet ja harjaantuu luomaan niiden pohjalta työyhteisön toimintaa ohjaavia arvoja.

- johtajan roolit ja tehtävät työyhteisössä
- toimintakykyinen työyhteisö ja sen jatkuva kehittäminen
- työyhteisön ongelmatilanteet
- viestintä- ja ilmaisutaidot
- esimies-alaisvuorovaikutustilanteet johtajan haasteina
- arvojohtaminen ja johtamisen etiikka

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, verkko-opetus, workshopit

Arviointi hyväksytty / hylätty

Oppimateriaali

Kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin

HALLINTOTIEDE 30 OP

Hallintotieteen opintojen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa Tampereen yliopiston johtamistieteiden laitos.

08JOR-ORG05 JOHDATUS ORGANISAATIO TEORIAAN JA JOHTAMISEEN 5 OP

Organizational Theory and Management

Tavoite

Perehdyttää organisaatioteoriaan ja johtamisen teoreettisiin perusteisiin nykyaikaisissa tietoon perustuvissa julkisissa ja yksityisissä organisaatioissa. Johtamista ja organisaatioiden muutosta tarkastellaan kehittyvän julkisen hallinnon näkökulmasta.

Sisältö

- 1 Organisaatioteoria ja sen keskeiset suuntaukset tutkimusotteineen.
- 2 Keskeiset johtamisteoriat ja niiden tutkimustraditiot.
- 3 Keskeiset johtamiskäytännöt nykyaikaisessa tietoon perustuvissa organisaatioissa.

- 4 Johtamisen haasteet ja ongelmat.
- 5 Julkisten organisaatioiden kehittäminen.

Annettava opetus: Luennot 20 h

Kirjallisuus:

- 1 Järvinen, Pekka: Esimies ja työyhteisön kehittäminen, WSOY 2001.
- 2 Järvinen, Pekka: Esimiestyö ongelmatilanteissa: Konfliktien luomat haasteet työyhteisöissä, WSOY 2001.
- 3 Jalava–Vikman: Työ ja oppiminen yrityksissä: Ongelmista ratkaisuihin, WSOY 2003.

Suoritustapa: Luennot (2 op) ja kirjallisuus (3 op).

08STRA05 STRATEGINEN AJATTELU JA JOHTAMINEN 6 OP **Strategic Thinking and Management**

Tavoite

Perehdyttää strategiseen ajatteluun ja johtamiseen tarkastelemalla strategista johtamista toisaalta strategioita muotoilevana prosessina ja sen koordinoituna sekä toisaalta strategioiden toimeenpanona.

Sisältö

- 1 Strategisen ajattelu ja strateginen johtaminen teoreettisina käsitteinä
- 2 Strategisen johtaminen strategioita muotoilevana prosessina ja sen koordinoituna sekä strategioiden toimeenpanona
- 3 Strateginen suunnittelu ja strategioiden muotoilu
- 4 Epävarmuuden ja epäselvyyden hallinta osana strategiaprosessia
- 5 Strategioiden toimeenpano strategisen johtamisen ongelmana
- 6 Strateginen johtaminen yrityksenä integroida toiminnan suuntaamisen, organisaation kehittämisen ja henkilöstön johtamisen alueita

Annettava opetus: Luennot 25 h

Kirjallisuus:

- 1 Whittington, Richard: What is Strategy - and Does It Matter? London: Routledge, 1993.
- 2 Bryson, John M.: Strategic Planning for Public and Non-Profit Organizations. San Francisco: Jossey-Bass, 1995 tai uudempi painos.
- 3 Kaplan, Robert S. ja Norton, David P., Strategialähtöinen organisaatio. Tehokkaan strategiaprosessin toteutus. Kauppakaari. Jyväskylä: Gummerus, 2002

Suoritustapa: Luennot (2 op) ja kirjallisuus (4 op).

08ORG-ANA05 ORGNISAATIOANALYYSI JA ORGANISAATION KEHITTÄMINEN 6 OP **Organizational Analysis and Development**

Tavoite

Perehdyttää organisaation analyysiin, arvioinnin ja kehittämisen mahdollisuuksiin.

Sisältö:

- 1 Organisaatiot analyysin ja arvioinnin kohteina.
- 2 Organisaatiosuunnittelu ja sen mahdollisuudet organisaatioiden kehittämisessä.
- 3 Organisaatiosuunnittelun kritiikki ja siinä esitetyt näkemykset organisaatioiden kehittämisestä.
- 4 Organisaatiomuutoksen toteuttaminen.
- 5 Organisaation näkeminen erilaisten metaforien avulla.

Annettava opetus

Luennot 25 h

Kirjallisuus:

- 1 Morgan, Gareth: Images of Organization. 2nd Ed. Thousand Oaks (CA): SAGE, 1997.
- 2 Pfeffer, Jeffrey: New Directions for Organization Theory. Oxford University Press 1997.

Suoritustapa: Luennot (2 op) ja kirjallisuus (4 op).

08HENJOH05 HENKILÖSTÖN JOHTAMINEN 6 OP **Human Resources Management**

Tavoite

Analysoida henkilöstön merkitystä organisaatiossa ja työyhteisössä sekä perehdyttää henkilöstöjohtamisen ajattelutapoihin.

Sisältö

- 1 Näkemys organisaatiosta henkilöstön merkityksen analysoinnin lähtökohtana.
- 2 Henkilöstön johtamista koskevat ajattelutavat ja niiden muutos.
- 3 Strategialähtöisyys henkilöstöjohtamista suuntaavana ajattelutapana.
- 4 Yhteisöllisyys ja työyhteisön sosiaalinen toimivuus henkilöstöjohtamisen näkökulmasta.
- 5 Henkilöstön johtaminen ja työyhteisön kehittäminen.

Annettava opetus

Luennot 20 h

Kirjallisuus:

Lumijärvi–Jylhäsaari: Laatujohtaminen ja julkinen sektori. Laadun ja tuloksen tasapaino johtamishaasteena. Tampere: Gaudeamus 1999.

Sarala–Sarala: Oppiva organisaatio – oppimisen, laadun ja tuottavuuden yhdistäminen. Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus. Tampere: Tammerpaino 1998.

Harisalo–Miettinen: Luottamus pääoma. Yrittäjyyden kolmas voima. Tampere: Tampere University Press, 1995.

Boxall, Peter – Purcell, John: Strategy and human resource management. New York: Palgrave Macmillian, 2003 tai Sveiby, Karl Erik: The New Organizational Wealth. Managing & Measuring Knowledge-Based Assets. San Francisco: Berrett-Koehler Publishers, Inc., 1997.

Suoritustapa

Luennot (2 op) ja kirjallisuusosa (4op).

08SUO-EU05 SUOMEN JULKINEN HALLINTOJÄRJESTELMÄ JA EU:N HALLINTO 4 OP Public Administration in Finland and in European Union

Tämä jakso toteutetaan osana sosiaali- ja terveystalouden koulutuskokonaisuutta 4 opintopisteen laajuisena. Nämä 4 opintopistettä muodostuvat kahdesta luentosarjasta:

Luennot 20 h: Suomen julkinen hallintojärjestelmä.

Luennot 20 h: Euroopan unionin hallinto.

Tähän jaksoon ei sisällytetä sitä kirjallisuutta, joka yliopistossa toteutettavassa koulutuksessa laajentaa opintojakson 9 op:ksi. Alla olevat tavoitteet ja sisältö on tarjottavassa koulutuksessa suunniteltu katettavaksi luentojen kautta.

Tavoite: Kurssi tarjoaa perustiedot Suomen poliittis-hallinnollisesta järjestelmästä ja liittymisestä EU:n hallinnollisiin arvoihin, periaatteisiin ja toiminnallisiin olosuhteisiin. Kurssi korostaa Suomen ja EU:n hallinnon kehityspiirteitä ja siinä esiintyviä kehityskohteita ja jännitteitä.

Sisältö:

- 1 Valtion ja kuntien hallintojärjestelmät, organisaatiot ja toimintatavat.
- 2 EU:n hallinnollinen filosofia ja toimintatavat.
- 3 Vertailevan hallinnon tutkimuksen perusideat.
- 4 Julkisen hallinnon kehitysnäkymät ja -jännitteet.

08TAL-AJA05 TALOUDELLINEN AJATTELU SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLOSSA 3 OP Basics of social- and health economy

Tavoitteet ja sisältö

Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelija

- taloudelliseen ajatteluun, talouden peruslainsäädäntöön ja niiden merkitykseen sosiaali- ja terveydenhuollossa
- sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän talouden ilmiöihin ja näiden konkreettiseen arviointiin
- valtion ja kuntien talouden peruskysymyksiin
- sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen kustannus – hyötyanalyysiin
- tehokkuuden ja tuloksellisuuden arviointiin ja mittaukseen sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioissa
- talouden mallien taustalla oleviin ajattelutapoihin ja niiden oletuksiin ja rajoitteisiin

Annettava opetus

Luennot 25 h

Kirjallisuus

Meklin, Pentti: Valtiontalouden perusteet. Edita, 2002

Suoritustapa

Luentoihin ja kirjallisuuteen pohjautuva essee/harjoitustehtävä.

JOHTAMINEN SOSIAALI- JA TERVEYSALALLA 21 OP**08ST-TOIM05 SOSIAALI- JA TERVEYSALAN TOIMINTAYMPÄRISTÖT JA JOHTAMINEN 6 OP****Tavoitteet ja sisältö**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää kuntien ja paikallisen tason aseman sosiaali- ja terveyspolitiikan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa, tuntee keskeiset sosiaali- ja terveydenhuollon lakiin perustuvat tehtäväalueet, niiden toteuttamisen muodot ja toimintaresurssien määräytymisen sekä osaa yhdistää nämä lähityönjohdon tehtäväkenttään. Opiskelija perehtyy sosiaali- ja terveydenhuollon työn perustan muuttumiseen palvelurakenteiden sisäisten ja ulkoisten muutosten ja asiakkaiden ongelmien monimuotoistumisen myötä. Opiskelija ymmärtää uusien toimintatapojen merkityksen asiakkaiden palvelussa. Opiskelija perehtyy strategisen osaamisen määrittämiseen ja johtamiseen sekä harjaantuu osaamisstrategian luomiseen tavoitteena jatkuva henkilöstön osaamisen kehittäminen.

- toimintaympäristön muutokset ja niiden ennakointi
- sosiaali- ja terveysalan kehityshaasteet ja johtaminen
- sosiaali- ja terveyspolitiikan rakenteisiin vaikuttaminen paikallisella tasolla
- maakunta- ja seutuyhteistyö ja alueelliset kehittämissuunnitelmat
- strateginen johtaminen ja strategisen osaamisen johtaminen sosiaali- ja terveysalalla
- kehityskeskustelut

Suoritustapa ja arviointi

Luennot, kirjallisuus ja verkkotyöskentely.

Hyväksytty / hylätty.

Opetusmateriaali

Kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin.

08ERIK07 ERIKOISTUMISTYÖ 15 OP**Tavoitteet ja sisältö**

Opintojakson tavoitteena on perehtyä projektityöskentelyn periaatteisiin, toteuttamiseen ja työmenetelmiin sekä antaa valmiuksia erilaisten projektien ohjaamiseen. Opiskelija omaksuu ja ottaa työtavakseen tutkimuksellisen otteen sekä omaan että työyhteisönsä työhön. Opiskelija oppii projektien ja kehittämistoiminnan käytön organisaatioiden ydintoimintojen vakiintuneiden työtapojen ja työprosessien rinnalla. Opiskelija perehtyy moniammatillisten ryhmien ja tiimien toimintamalleihin käynnistämällä ja toteuttamalla projektin sekä luomalla muita sidoksia vastaamaan yksikön kehittämiselle asetettuja vaateita.

- projektitoiminnan ja -johtamisen perusteet
- projektin suunnittelu toteutus, arviointi ja raportointi

Suoritustapa ja arviointi

Luennot ja verkkotyöskentelyt 1 op, osallistuminen projektitöiden ideaseminaareihin, suunnitelmaesityksiin ja projektituotosten esityksiin 1 op. Sosiaali- ja terveysalan organisaatiossa yksikössä toteutettavan projektin suunnittelu, toteutus ja kirjallinen raportointi 13 op.

Hyväksytty / hylätty.

Opetusmateriaali

Kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin.